

Toneelgroep T-jater

Jaarverslag 2019

Toneelgroep T-jater

Toneelspelen met je hele lijf !

Inhoud

Inhoud	p. 2
Voorwoord	p. 2
Achtergrondinformatie over het project	p. 3
2016: Het begin	p. 3
2017, 2018: Het vervolg	p. 3
Inhoud van de producties	p. 4
Wanneer	p. 4
Doel en inspiratiebron – Kerst en Pasen	p. 5
Evaluatieverslag 2019	p. 7
De toekomst: 2020 en verder	p. 11
Voor meer informatie	p. 14

Voorwoord

Dit is een rapport inzake het jaarverslag van stichting toneelgroep T-jater uit Geldermalsen, bestaande uit achtergrondinformatie over het project, een evaluatieverslag over 2019 en een vooruitblik op het jaar 2020.

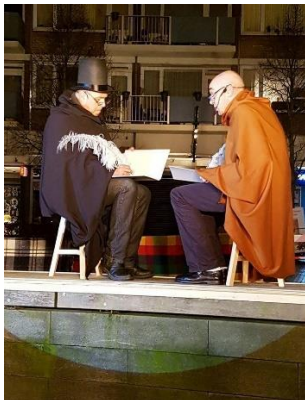
Dit rapport is opgesteld door het bestuur van Stichting Toneelgroep T-jater en aldus ondertekend door alle drie de leden die zitting hebben in dat bestuur.

Namens het bestuur,

D. van Oort
 Voorzitter stichting Toneelgroep T-jater
 Maart 2020

Achtergrondinformatie over het project 'The Christmas Carols' en 'The Confession' 'The Christmas Candles' en 'The Compassion'

2016: Het begin

In 2016 heeft Gewoon Taal (toen nog NL-TaalPlein) op zaterdag 17 december het project **The Christmas Carols** uitgevoerd, op het terras van (destijds) Le Mélangeur in Geldermalsen. Deze kerstvoorstelling met theater en muziek was een mooi succes.

2017, 2018: Het vervolg

In 2017 is er voortgeborduurd op dat succes, met op vrijdag 14 april de paasvoorstelling **The Confession**. Deze voorstelling bevatte dezelfde elementen als het kerstproject: theater door Toneelgroep T-jater, op het podium van 7,5 meter bij 60 centimeter, en sfeervolle liedjes uitgevoerd door een koor.

De reacties op het project The Christmas Carols waren warm geweest. Mensen hadden genoten, ondanks de kou en de miezerregen. Ze waren geraakt en ontroerd. Kortom: het was duidelijk dat het kerstproject een vervolg 'moest' krijgen. Daarom zijn in de zomer van 2017 de voorbereidingen gestart voor de nieuwe **Christmas Carols**, voor een uitvoering van het stuk op vrijdag 22 december: anders, groter en mooier.

Inhoud van de producties

Een verteller of spelersgroep brengt een vertelling of speelt een theaterverhaal over **de kerstgedachte** (Kerst) en **Geloof, Hoop en Liefde, het nieuwe leven in de lente** (Pasen), als omlijsting van een aantal theaterstukken op basis van klassieke kerstverhalen en van verhalen over de lente en geloof, hoop en liefde (Pasen), waaronder een deel van het **Christelijke verhaal** en **(volks)vertellingen of klassieke vertellingen** met de boodschap van kerstmis en van de lente en het nieuwe leven (Pasen). Daartussendoor zal een koor of zanger(es) een aantal swingende of sfeervolle liedjes zingen, ofwel zal er muziek gedraaid worden (met dans en beeldend beweegtheater als visuele ondersteuning), om daarmee het programma compleet te maken.

Er worden op deze manier **vier kleine theaterstukken** gespeeld van elk 7 tot 8 minuten. Met daaromheen een **raamvertelling** die in totaal ongeveer 15 minuten zal duren en **6 tot 7 liedjes**, komt de duur van het hele programma uit op ongeveer een uur. De theaterstukken en de raamvertelling zullen speciaal voor elke voorstelling geschreven worden.

Het **licht en geluid** zal professioneel opgezet worden, zodat het publiek, dat plaats mag nemen op het marktplein, alles goed zal kunnen volgen. Wanneer het erg slecht weer wordt, kijken we uit naar een binnenruimte op een nabijgelegen locatie.

Wanneer

De hoofdvoorstelling van The Compassion zal altijd plaatsvinden op **Goede Vrijdag van 20:30 tot 21:30 uur**, op het marktplein in Geldermalsen of op een andere openbare locatie in Geldermalsen. Daarnaast zal er een voorstelling op een binnenlocatie voor een bepaalde doelgroep en/of kern binnen de gemeente West Betuwe gespeeld worden. Elke voorstelling zal een passend thema krijgen.

De hoofdvoorstelling van The Christmas Candles zal plaatsvinden **vlak voor kerstmis, op zaterdag van 19:30 tot 20:30 uur**, op het marktplein in Geldermalsen of op een andere openbare locatie in Geldermalsen. Daarnaast zal er op zaterdag in de middag een voorstelling zijn en zal er een voorstelling op een binnenlocatie voor een bepaalde doelgroep en/of kern binnen de gemeente West Betuwe gespeeld worden. Het thema van deze voorstelling zal tijdens de schrijffase bepaald worden.

Alle voorstellingen zijn **gratis toegankelijk** voor iedereen die de aanloop naar de paasdagen en/of kerstdagen gezamenlijk wil vieren.

Doel en inspiratiebron – Kerst en Pasen

'The Christmas Carols' en 'The Confession'

'The Christmas Candles' en 'The Compassion'

Het **doel** van deze beide voorstellingen is het bij elkaar brengen van mensen met diverse (religieuze) achtergronden en diverse levensvisies, om met elkaar deze twee bezinningsmomenten te vieren; momenten die uiteraard gekoppeld zijn aan de Christelijke bezinningsmomenten, maar waarbij respect voor anderen en andere levensovertuigingen én respect voor het leven centraal staan. Voor beide voorstellingen is het landelijke project **The Passion** de grote inspiratiebron en beide voorstellingen zijn een open uitnodiging aan iedereen om samen en met elkaar 'te vieren'.

In deze twee voorstellingen zijn de overkoepelende elementen van **bezinning, filosofie, sprookje, humor en realiteit** duidelijk aanwezig en daarom zijn de voorstellingen ook twee onderdelen van één en hetzelfde project. Noem het 'Theater op de markt', 'Theater op het plein', 'Theater in het centrum' of geef het een andere naam, maar belangrijk is, dat de drempel laag is: het is theater dat voor iedereen zichtbaar en toegankelijk is, in de openbare ruimte, in of nabij het centrum van het dorp.

Het doel van deze voorstellingen is om een open uitnodiging te zijn aan iedereen die samen met de ander de bezinning wil vieren en die zich wil laten meenemen in een theatervoorstelling die geschreven is en uitgevoerd wordt vanuit het hart. Om te genieten van theater of om kennis te maken met theater of om kennis te maken met theater in de vorm zoals Toneelgroep T-jater die brengt: als een klein spektakel, vol toneel, muziek en dans, laagdrempelig en toegankelijk.

De plannen zijn groots, het realiteitsbesef is er ook, maar in het team van Stichting Toneelgroep T-jater is zeker de expertise aanwezig om met eenvoudige middelen mooie theatervoorstellingen te creëren. Stichting Toneelgroep T-jater heeft het vertrouwen dat ze verder kan bouwen op de stevige basis die in 2016, 2017 en 2018 is gelegd, om van deze combinatie van voorstellingen (voorlopig) een jaarlijks terugkerend evenement te maken.

Evaluatieverslag 2019

Binnen het combinatieproject 'Theater op het Plein' wilden we ook in 2019 deze paas- en kerstvoorstelling uitvoeren. Nieuwe elementen zouden reeds bestaande aspecten kracht bijzetten om het publiek dat al eerder bij The Christmas Carols / The Christmas Candles en/of The Confession / The Compassion aanwezig was, opnieuw te kunnen verrassen.

The Compassion en The Christmas Candles vonden wederom plaats op de locatie aan het marktplein in Geldermalsen. The Compassion werd gespeeld op de trap tussen de Kerkstraat en de markt in een echte theatersetting, voor The Christmas Candles werd gekozen voor het verleggen van het grootste speelvlak naar het marktplein en werd er gespeeld in een circuspiste-opstelling.

Het project 'Theater op het Plein' met 'The Compassion' en 'The Christmas Candles' hebben zich in 2019 gestaag verder ontwikkeld. Inhoudelijk wonnen de **producties** nog steeds aan creativiteit en gelaagde structuur in de verhaallijnen, waardoor de voorstellingen in onze beleving steeds interessanter worden voor de toeschouwers. De combinatie van theater, muziek en dans alsook de sfeer die hiermee door de totale theatervoorstelling – het klein spektakel – wordt neergezet, wordt door het publiek erg gewaardeerd. Mensen vinden de voorstellingen leuk, grappig en vooral heel erg mooi om te zien. Op **technisch** vlak zijn er belangrijke stappen gezet, naar een steeds meer consistent licht- en geluidplan in een steeds meer professionele setting.

Het **publiek** dat zich aangetrokken voelt tot de producties is ook gestaag gegroeid, zij het dat de opkomst altijd afhankelijk is van de weersomstandigheden kort voor en bij aanvang van de openluchtvoorstelling.

Het **aantal** voorstellingen is toegenomen: we hebben The Compassion twee keer opgevoerd met in totaal ongeveer 180 bezoekers en we hebben The Christmas Candles drie keer opgevoerd met in totaal ongeveer 250 bezoekers. Het evenement is intussen voor de bezoeker ook uitgegroeid tot een bijna totaal-buitentheater, met ruime zitplaatsen, professioneel opgezet licht en geluid en met een kleine attentie voor de bezoekers, in de vorm van een gezond paprikahapje in saus met Pasen en een kerstkransje met Kerst.

De **deelnemersgroep** (spelers) is ook in ontwikkeling: er is in 2018 (vanaf The Christmas Candles) een groep ontstaan die enthousiast en betrokken is, waardoor er minder uitstroom is. Ook heeft zich een nieuwe speler gemeld die haar eerste stappen in de theaterwereld zet. De hele spelersgroep onderschrijft de charme van openluchttheater en steunt en enthousiasmeert elkaar. Dit draagt bij aan het niveau van het spel en de uitstraling van de groep als volwaardige toneelgroep.

Het **bestuur** is stabiel en er is vrij veel overleg (regelmatig ook informeel). De dagelijkse leiding en de productieleiding is steeds gestroomlijnder gaan lopen, mede dankzij de vele contacten die in de afgelopen twee jaar zijn gelegd met plaatselijke ondernemers en instanties. Toneelgroep T-jater wint aan bekendheid en dat zorgt ervoor dat lokale instanties makkelijker te benaderen zijn met verzoeken. Feit blijft wel dat de dagelijkse leiding van de stichting een behoorlijke klus is.

Het maken van twee producties per jaar is zowel het streven als ook een uitdaging. De charme van het regelmatig kunnen spelen in een productie, trekt mensen aan die echt graag naar producties toewerken; het constant toewerken naar producties vraagt echter ook een grote toewijding van spelers die pas net beginnen met toneelspelen. In de luwte tussen de paasvoorstelling en de opstart voor de theatrale bijdragen door Toneelgroep T-jater aan de literaire middag van Gewoon Taal (hét bureau voor taalles en tekstwerk in Geldermalsen) is in 2019 voor het eerst actief ingezet op het oefenen van speltechnieken en op het leren spelen vanuit improvisatietechnieken.

Toneelgroep T-jater is dus **een actieve groep** en wil dat ook zijn. De huidige bestuursleden zijn niet minder actief, maar zij ervaren ook dat er veel tijd gaat zitten in werkzaamheden voor stichting Toneelgroep T-jater, die zij alle drie naast hun volledige banen uitvoeren.

Het bestuur streeft ernaar om elke **begroting** (voor de deelprojecten) sluitend te maken en probeert zo kostenbewust mogelijk te werken. Dat heeft er in 2019 in geresulteerd dat er in beide gevallen Pasen én Kerst aan het einde van de rit een kleine reserve over was voor vaste lasten of de volgende productie. Er is gekozen voor een duidelijke investering in kostuums en attributen, waarbij de afweging altijd is geweest of de kostuums en attributen multi-inzetbaar zijn. Op het gebied van techniek is ervoor gekozen om een tweede professionele licht-geluidman aan te trekken, om de techniekploeg meer gewicht te geven. Dit heeft absoluut het gewenste effect gehad in een hogere kwaliteit van de producties.

Toch blijft het een item om voor elke voorstelling genoeg bouwers en sjouwers te vinden. Het inhuren van derden voor de invulling van de productie heeft naar de mening van het bestuur teveel gekost in 2018 en er is in 2019 een voorzichtige omslag geweest naar meer 'zelfregelend' zijn in de elementen muziek en dans. Toch blijkt het binnen een productie soms gewoon passend en gewenst om een semi-professionele muzikant of danser aan te trekken. Hoe deze kostenpost te beheersen is nog een kleine puzzel. Ook de kosten die werden gemaakt om de vrijwilligers in het team te bedanken, liepen op een bepaald moment erg op en leken niet meer in lijn te zijn met de kosten die gemaakt werden voor theater-technische zaken. Toch zijn we ons er ook terdege van bewust dat het erg belangrijk is om onze waardering te laten zien voor de inspanningen die de vrijwilligers leveren. Ook de balans vinden in de kosten voor de geste naar de vrijwilligers is nog een puzzel. De kostenpost voor licht, geluid en podiumdelen, alsook kostuums en decor zal in de toekomst wellicht nog wat groter worden, zodat deze elementen passend blijven bij het groeiende niveau van de voorstelling qua inhoud, spel en aankleding en bij de opzet en uitstraling van het evenement als geheel.

The Compassion 2019 was in de aanloop een vol programma, met veel verschillende deelgroepen: een groepje jonge kinderen, een duo oudere kinderen en een groep volwassenen. De groep was echter erg consistent en iedereen was vrijwel altijd aanwezig bij de repetities. Er was de grote wens bij de makers om van deze voorstelling een krachtige voorstelling te maken.

Voor wat betreft de dans hebben we een geslaagd experiment weten neer te zetten; de dans was in deze voorstelling een tango, wat verrassend en vooral anders was.

Bij The Christmas Candles liep alles minder vlot.

In de dagelijkse leiding kiest het bestuur nog steeds voor een heldere lijn op basis van de oorspronkelijke en zich steeds verder uitkristalliserende missie en visie van Stichting toneelgroep T-jater en waakt zij voor invloeden die teveel daarvan afwijken. Zo wil het bestuur de uitgangspunten van Toneelgroep T-jater duidelijk en krachtig houden. Inbreng die ligt binnen de kaders van de regisseur en de lijn die het bestuur heeft uitgezet, wordt uiteraard gehoord en zo mogelijk ook gehonoreerd.

De eerste twee voorstellingen van The Christmas Candles zijn gespeeld op het marktplein in Geldermalsen in een bitterkoude wind. Maar de avondvoorstelling was in de setting van de circuspiste-opstelling magisch mooi. Zowel de makers (schrijver, regisseur en decorbouwer), als de spelers, als de technici waren erg te spreken over de gekozen setting en deze zal zeker nog enkele producties vastgehouden worden.

Voor de binnenvoorstelling hebben we gekozen voor het dorps huis in Meteren, om daarmee de eerste stap te maken buiten het ons bekende terrein, de setting van de 'thuiswedstrijd' los te laten en een nieuw en nog onbekend publiek op te zoeken.

De toekomst: 2020 en verder

Toneelgroep T-jater zal **twee buitenproducties per jaar** blijven geven, binnen het project '**Theater op het Plein**'. Het aantal voorstellingen zal hetzelfde blijven, met mogelijk drie voorstellingen met Pasen en drie met Kerst. Voor Pasen wordt Goede Vrijdag de dag van de buitenvoorstelling en tweede paasdag wordt de dag van een binnenvoorstelling. Er zal actief gezocht worden naar een locatie/doelgroep/kern van de gemeente West Betuwe, die passend is bij de voorstelling. Vlak voor kerst wil Toneelgroep T-jater dus op zaterdag weer een middagvoorstelling en een avondvoorstelling neerzetten. Beide zullen (bij goed weer) buiten plaatsvinden. Op de zondag daarna zal er een binnenvoorstelling gegeven worden.

Daarnaast zal Toneelgroep T-jater in april/mei 2020 in een kleine bezetting het 75-jaar-bevrijding-project '**Echo's uit de Oorlog**' spelen, in ieder geval in een kleine buiten-setting, maar ook in theaters/zalen in een of meer van de kernen in de gemeente West Betuwe. Verder zal Toneelgroep T-jater weer ingezet worden binnen de **literaire middag van Gewoon Taal** (in september).

Daarnaast lijkt er binnen de huidige spelersgroep ruimte te zijn voor kleine '**verrassingselementen**' zoals de flash mob die in de laatste weken voor de kerstvoorstelling in 2018 spontaan ontstond en is uitgevoerd tijdens de kerstmarkt in Geldermalsen, een week voor The Christmas Candles.

De **producties** The Compassion en The Christmas Candles zullen zich blijven ontwikkelen naar steeds meer volwaardige stukken, waarbij de vier afzonderlijke theaterstukken steeds meer één verhaal gaan vertellen, met inbegrip van elke keer verrassende elementen op het vlak van humor, filosofie of theater-technische gekkigheden. Wellicht dat het element van de vertelling in vijf delen op den duur gaat verdwijnen en de voorstelling meer één verhaal wordt.

Zang en dans zullen een onderdeel blijven vormen van de voorstellingen. We zullen verbinding blijven zoeken met aanbieders van deze disciplines in de gehele gemeente West Betuwe. De **aankleding** zal zoveel mogelijk nog abstract/minimalistisch en symbolisch blijven, met de nadruk op kleur in combinatie met wit. De **speellocatie** buiten zal voorlopig nog onveranderd het marktplein in Geldermalsen blijven, maar er zal ook in 2020 wel gespeeld gaan worden in de circuspiste-opstelling die ons met Kerst 2019 zo goed is bevallen. Wellicht dat de Kerst- en Paasvoorstelling tegen betaling ook op andere locaties, buiten de gemeente West Betuwe, gespeeld gaat worden. De eerste verzoeken daartoe zijn er al.

De uitdaging van locatietheater is niet alleen het vinden van mooie locaties en de afhankelijkheid van het weer en daarmee de noodzaak om altijd een reserve-locatie binnen te organiseren. Deze vorm van laagdrempelig en toegankelijk theater brengt ook met zich mee dat de kosten voor de techniek hoog zijn. Vaak moet er binnen het tijdsbestek van enkele uren een complete licht- en geluidopstelling opgezet worden, die recht doet aan een theater. Apparatuur en mankracht hebben hierbij een duidelijk prijskaartje. We gaan ervanuit in 2020 een beroep te kunnen blijven doen op de **techniekploeg** in de setting van Kerst 2019, die goed in staat bleek te zijn om mee te gaan in de groei van de producties en die duidelijk ook dezelfde avonturiersgeest heeft als het huidige team van Toneelgroep T-jater: mensen dus, die niet bang zijn voor wat kou en een buitje. Het zou fijn zijn als de ploeg van 2019 de stabiele, professionele techniekploeg van 2020 mag blijven, met daarnaast ruimte voor jongeren in opleiding die het meelopen met dit project als stage-opdracht kunnen doen.

Er zal steeds actief gezocht worden naar mogelijkheden om nieuwe soorten **publiek** te vinden, vanuit een weloverwogen keuze of de betreffende voorstelling wel echt zal aansluiten. Over het algemeen zullen de voorstellingen inhoudelijk niet licht zijn voor kleine kinderen, maar het visuele effect, en in een bepaalde mate wellicht ook het religieuze element, zal dat enigszins kunnen ondervangen.

Zoals we hebben kunnen zien tijdens de binnenvoorstelling van The Christmas Candles op zondag, kunnen onze voorstelling ook kinderen een uur lang boeien. Oudere kinderen, pubers, (jong)volwassenen en ouderen zullen zeker tot de doelgroep blijven horen. Toneelgroep T-jater wil toegankelijke producties blijven maken en aansluiten op een zo breed mogelijk publiek, maar het is een gegeven dat niet iedereen van theater houdt.

De verwachting is dat elke afzonderlijke voorstelling (binnen de twee producties) door 90 tot 200 mensen bezocht zullen gaan worden.

Het bestuur vindt dat er **zuinig** met geld omgegaan moet worden en dat het geld dat ons ter beschikking wordt gesteld, in de vorm van spelersbijdragen, subsidies en anders soortige sponsoring, moet worden besteed aan dat waar de toeschouwers uiteindelijk van kunnen genieten: de theater-technische elementen zoals goed licht en geluid en een mooie aankleding van spelers en decor. Het inhuren van derden voor de invulling van de productie heeft naar de mening van het bestuur eerder teveel gekost. Er zal ook in 2020 keken moeten worden naar hoe deze kostenpost beperkt kan worden, zonder dat we de waardering voor de vrijwilligers uit het oog verliezen. De ontstane reserves aan het einde van 2019 zijn wellicht een teken van een iets te ver doorgevoerde zuinigheid op dit gebied.

Een van de mogelijkheden om toch, maar alleen wanneer het echt kan, de kosten voor zang en dans te beperken, is door te kijken hoe deze elementen ingevuld kunnen worden vanuit de aanwezige expertise op het gebied van beweegtheater en zang in de spelersgroep zelf. Toneelgroep T-jater zal blijven zoeken naar verbindingen met mensen die een specialisatie hebben in de disciplines zang en dans, maar het is belangrijk dat deelname gebeurt op basis van samenwerking en niet op basis van een verdienmodel voor de 'derde partij'. En wanneer een productie echt vraagt om een bijdrage door een externe professional, dan moet daar ook ruimte voor zijn. De kostenpost voor licht, geluid en podiumdelen, alsook kostuums en decor zal in de toekomst wellicht nog wat groter worden, zodat deze elementen passend blijven bij het groeiende niveau van de voorstelling qua inhoud, spel en aankleding en bij de opzet en uitstraling van het evenement.

Het aanschrijven van **fondsen** voor de werving van subsidies is een tijdrovende klus alsook een stuk vakmanschap. Het bestuur probeert elke ondersteuning in de vorm van tips en begeleiding hierin aan te grijpen. Op het gebied van het formuleren van subsidieverzoeken en samenwerking met fondsen valt er nog veel te leren. Feit is dat de inkomsten vanuit fondsen erg achterblijven en de begroting en de uiteindelijke financiële eindverantwoording per deelproject soms erg versnipperd raakt.

Het groeiende commitment in de spelersgroep heeft het in 2019 echter wel mogelijk gemaakt om de **deelnemersbijdrage** iets te verhogen. Voor het seizoen 2019-2020 is deze deelnemersbijdrage verhoogd naar 12 euro 50 per maand, op basis van 10 speelmaanden.

Wellicht dat de groeiende betrokkenheid vanuit de spelersgroep er ook toe leidt dat er meer kleinere acties gestart kunnen worden om geld te werven onder de plaatselijke bevolking.

De goede contacten met lokale ondernemers en instanties zorgen ervoor dat er vanuit de (zakelijke) omgeving iets makkelijker wordt gesponsord, zij het meestal in natura.

De bedoeling is dat wat er nu is te behouden en te laten groeien en zuinig te zijn op wat er vanuit het niets in vier jaar tijd is ontstaan. Respect hebben voor elkaar en met zorg met elkaar communiceren staat voorop. Het geloof in wat we doen en het gedeelde plezier in wat we doen is een groot goed. Daarnaast moet echter ook de kwaliteit (van subsidieaanvragen, gesprekken met externe contacten, van repetities en uiteraard de producties) in het oog worden gehouden.

Mooie dingen maken, met plezier. Dat is waar Toneelgroep T-jater in 2020 en in de jaren daarna voor wil staan. We willen een stabiel team bouwen met spelers die zich ontwikkelen in hun spel en die de schrijver inspireren tot steeds verrassendere grote en kleine theaterstukken. Bovendien willen we met onze producties en kleinere acties de boodschap van het plezier in theater-maken én de uitnodiging om aan te sluiten en mee te doen, blijven uitdragen. Zo wil Toneelgroep T-jater ook een podium bieden aan iedereen.

Voor meer informatie:

Stichting Toneelgroep T-jater

Project Theater op het Plein: 'The Christmas Candles' en 'The Compassion'

Telefoon: 06-14646082 / Mail: info@toneelgroep-t-jater.nl

Website: www.toneelgroep-t-jater.nl

Jaarverslag 2019

Geldermalsen, maart 2020